

Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 2

Gemeente Den Haag, 8 oktober 2025

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Margien Oepts

Joris Molenaar

Alexander Pols

Plv. voorzitter

Lid

Lid

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst voor vaststelling op 8 oktober 2025

B. BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Broekslootkade 12

20251008 B/2024-15580

Bouwen: het veranderen en vergroten van de woningen Broekslootkade 12 door het maken van een extra bouwlaag ten behoeve van 5 appartementen, het wijzigen van de indeling en het maken van een trapopgang.

Akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie stemt in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking van de dakopbouw.

De commissie constateert dat er een vergunning ligt voor het hoekpand nummer 6, 8 en 10 en de bouw ervan is gestart. De aansluiting op die dakopbouw is nauwkeurig afgestemd en de details van dat plan zijn als uitgangspunt overgenomen. Zo wordt een geslaagd toekomstbeeld gewaarborgd.

De commissie kan instemmen met de gestrekte dakkapellen in een regelmatig ritme over het voordakschild. De dakkapellen zijn in hoogte afgestemd op de vergunde dakkapel van het hoekpand, zodat een evenwichtig en duidelijk horizontale belijning in de positie van de dakkapellen op het dakschild ontstaat.

De dakloggia's in combinatie met de dakkapellen vormen door het ritme en de dakluifel een evenwichtig gevelbeeld dat past bij de architectuur.

De commissie kan instemmen met de positie van de hemelwaterafvoeren in een zinken uitvoering met een verzinkt stalen onderzijde op beganegrond-niveau in openbaar gebied.

De aansluiting van de dakkapel op het dakvlak met een zinken verholten goot is akkoord.

De commissie kan instemmen met de voorgestelde oranje rode pan, deze sluit naadloos aan op de eerder geaccordeerde dakpan van het hoekpand.

2 Campanulastraat 17 t/m 23

20251008 B/2025-25423

Bouwen: het veranderen van het kantoor Campanulastraat 17 t/m 23 door het toevoegen van balkons en balkonschermen, het uitvoeren van gevelwijzigingen en het toevoegen van bergingen ten behoeve van het gebruik naar woningen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Het plan betreft een transformatie van een jaren 60 blokje met kenmerkend lessenaarsdak en externe betonconstructie. De kantoorruimte van de begane grondverdieping wijzigt naar wonen waarbij het samen met de kelderverdieping leidt tot 5 nieuwe maisonnette-woningen.

De commissie kan instemmen met de gekozen hoofdopzet met onder andere de aangehangen balkons, maar heeft opmerkingen over de architectonische uitwerking.

De commissie vraagt in het ontwerp van de nieuwe gevels het schema van de witte betonconstructie in combinatie met de metselwerk penanten te behouden en waar mogelijk te versterken.

Zij kan instemmen met de voorgestelde arcade aan de voorzijde, maar stelt daarbij de eis dat het vrijgekomen metselwerk schoon en heel is. Aan de achterzijde vraagt zij de metselwerk penanten zoveel mogelijk vrij te maken door de gevel meer naar binnen te plaatsen, waarbij ook de eis geldt dat het vrijgekomen metselwerk schoon en heel is.

De commissie kan instemmen met de voorgestelde balkons op de verdieping geplaatst tussen de betonkolommen en de donkere kleurstelling dat geen afbreuk doet aan de witte belijning van de betonconstructie. Zij vraagt wel om een slanke detaillering als het bestaande hekwerk op de verdiepingen, het geheel oogt nu wat grof.

De commissie vraagt in het algemeen om een sterk ontwerp voor de nieuwe (teruggelegen) puien met een eigen uitstraling. De getekende puien zijn onduidelijk in detail, de vormgeving is te schematisch en vlak en maatvoering ontbreekt. Het gevelaanzicht met de witte stucdelen en de puien oogt flets en het onderscheidt zich onvoldoende van het bestaande witte betonnen raamwerk. Een donkere kleur voor de puien bijvoorbeeld zal het bestaande witte betonnen raamwerk juist extra benadrukken. Zij vraagt voor een goede beoordeling om het kleurenschema van de verschillende materialen in de gevelaanzichten duidelijk weer te geven, ook in relatie tot het bestaande kleur- en materiaalgebruik.

De commissie mist de privacy schermen op de verdieping tussen de gevel en de betonnen kolom. Zij mist ook het aanzicht van de bergingen. Beide dienen op tekening inzichtelijk te worden gemaakt.

De commissie merkt op dat de details niet duidelijk genoeg zijn uitgewerkt en gemaaktvoerd en dat materialen en producten niet zijn gespecificeerd. Zij mist een duidelijke en volledige kleur- en materiaalstaat, waarin ook de specificaties van alle materialen zijn opgenomen en de kleuren voorzien zijn van een nummercodering.

3 Dintelstraat 11

20251008 B/2025-34490

Bouwen: het vergroten van de woning Dintelstraat 11 door het maken van een dakopbouw met terras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw op dit blok voorstellen maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdropzet en architectonische uitwerking.

Het pand vormt samen met de naastgelegen pand een ensemble met een herkenbare gevelbeëindiging in de vorm van een timpaan. Een kap als dakopbouw over het ensemble is een logische oplossing.

De commissie vraagt het zijschild tot aan de achterzijde door te trekken en af te zien van de voorgestelde dakuitbouw. Deze is hinderlijk zichtbaar vanuit de openbare ruimte en houdt door de grootte de kap onvoldoende herkenbaar.

De dakkapellen op het voorschild zijn te groot (zowel breedte als hoogte) in verhouding tot de kap en onvoldoende afgestemd op de architectuur. De commissie mist bijvoorbeeld een ondergeschikt dakluifel rondom. Zij kan zich mogelijk ook vinden in twee enkelraams dakkapellen die bij spiegeling met het buurpand een regelmatig ritme op het dakschild vertonen.

Voor dit blok is de achtergevel uitgevoerd in een keramische steenstrip geëigend, afgestemd op het bestaande metselwerk wat betreft de kleur en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg akkoord. De commissie vraagt wel de achtergevel door te metselen en het boeideel te laten vervallen. De zuiverwitte kleur (Ral 9010) voor de houten kozijnen en het overige schilderwerk is passend. De afwerking van de wachtgevel met gevelstuc in de stofgrijze kleur (RAL7037) is akkoord.

De commissie mist een duidelijke en volledige kleur- en materiaalstaat, waarin ook de specificaties van alle materialen en specifiek de (niet te grote) keramische dakpan, zijn opgenomen en de kleuren voorzien zijn van een nummercodering.

4 Jan Muschlaan 190 t/m 300

20251008 B/2025-29940

Bouwen: het veranderen van de woongebouwen Jan Muschlaan 190 t/m 300 door het vervangen van de balkonhekken.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Het plan betreft het vervangen van de hekwerken van een karakteristieke jaren zestig flat in een strakke en sobere architectuur.

Het lijnenspel van het bestaande hekwerk is zorgvuldig ontworpen en maakt onderdeel uit van de samenhang in het gevelbeeld. Het hekwerk bestaat uit een aluminium kader, gevormd door balusters en bovenregel in een kokerprofiel, met daarachter een tweede vlak met bovenregel waarin het glas is gevat. Dit vlak is lager dan het voorliggende kader. Het hekwerk krijgt daarmee een dubbele horizontale belijning en luchtigheid en diepte die een contrast vormt met de onderliggende grindbetonnen gevelplaten.

De commissie kan niet instemmen met het voorstel de aluminium balusters en bovenregel te vervangen door aluminium stripprofielen en de glazen delen te verhogen. Dit doet geen recht aan het oorspronkelijke gelaagde beeld. De samenhang verdwijnt. De commissie vraagt dan ook met de vervanging dicht bij het oorspronkelijke lijnenspel en gevelbeeld te blijven. De voorgestelde kleuren en materialen – transparant glas en geanodiseerd aluminium – zijn akkoord.

5 Keizerstraat 38A

20251008 B/2025-28978

Bouwen: het vergroten en veranderen van de woning Keizerstraat 38A door het maken van een dakopbouw met dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Het voorstel is gesitueerd op een bijzonder hoekpand van een steeg in de Keizerstraat, gelegen binnen het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Scheveningen-Dorp. In het voorliggende plan is goed gereageerd op de eerdere bezwaren. De commissie heeft echter nog enkele opmerkingen voordat zij tot een positief advies kan overgaan.

De hoofdvorm is aangepast en het accent in de voorgevel, in de vorm van een dakkapel met een frans balkon, is passend en in verhouding ten opzichte van de onderbouw. Het dakschild is doorgezet tot de wachtgevel en het accent is met vrije ruimte achter en tussen de metselwerk verbijzondering met pinakels geplaatst. De dakkapel is in hoogte ondergeschikt en afgewerkt in zink. Het vormt een ondergeschikt onderdeel en is terughoudend in het straatbeeld. Het dakvlak wordt bekleed met natuurleien.

Ten aanzien van de detaillering dient het detail van de bovenaansluiting van de dakkapel slanker (minder hoog) te worden uitgevoerd door bijvoorbeeld de lijst weg te laten of het zinken tussenstuk te laten vervallen. Ook vraagt de commissie de horizontale details van de aansluiting van de leien op de gevels aan te passen en de aansluiting met een smalle lijst te ontwerpen. Voor een goede borging dient expliciet op de tekeningen te worden vermelden dat gebruik wordt gemaakt van natuurleien en natuurzink. De detaillering en de materiaal- en kleurkeuze is verder passend bij de bestaande architectuur en het beschermde stadsgezicht.

6 Mesdagstraat 35

20251008 B/2025-32992

Bouwen: het vergroten van de woning Mesdagstraat 35 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw op dit blok voorstellen maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

Het plan ligt in het rijksbeschermd stadsgezicht Benoordenhout.

De woning van 2 lagen behoort tot de architectonische eenheid aan de

Weissenbruchstraat en sluit de terugliggende woningrij van 3 lagen aan de Mesdagstraat af.

De dakopbouw dient een ondergeschikte toevoeging te zijn om de kenmerkende compositie en hiërarchie in de Mesdagstraat en daarmee de cultuurhistorische waarden van het rijksbeschermd stadsgezicht Benoordenhout zoveel mogelijk te behouden en de bestaande zelfstandige architectuur van het pand leesbaar te houden.

De commissie vraagt om een setback en de dakopbouw terug te leggen tot de borstwering van het dakterras van het buurpand. Een eventueel dakterras is niet mogelijk, de vooruitgeschoven positie in de straat en de leesbaarheid van het bestaande pand maakt een dakterras te dwingend aanwezig.

Zij kan instemmen met de detaillering, maar vraagt nog enkele aanpassingen afgestemd op de te verwachte wijzigingen van de dakopbouw.

De commissie vraagt om een steen afgestemd op het bestaande metselwerk wat betreft de kleur, textuur of bewerking en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg. Een steenachtige achtergevel in een witte kleurstelling is voorstelbaar. De commissie mist een duidelijke en volledige kleur- en materiaalstaat, waarin ook de specificaties van alle materialen zijn opgenomen en de kleuren voorzien zijn van een nummercodering.

7 Mesdagstraat 35

20251008 B/2025-32992

Cultuurhistorie: het vergroten van de woning Mesdagstraat 35 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie kan zich een dakopbouw op dit blok voorstellen maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

Het plan ligt in het rijksbeschermd stadsgezicht Benoordenhout.

De woning van 2 lagen behoort tot de architectonische eenheid aan de Weissenbruchstraat en sluit de terugliggende woningrij van 3 lagen aan de Mesdagstraat af.

De dakopbouw dient een ondergeschikte toevoeging te zijn om de kenmerkende compositie en hiërarchie in de Mesdagstraat en daarmee de cultuurhistorische waarden van het rijksbeschermd stadsgezicht Benoordenhout zoveel mogelijk te behouden en de bestaande zelfstandige architectuur van het pand leesbaar te houden.

De commissie vraagt om een setback en de dakopbouw terug te leggen tot de borstwering van het dakterras van het buurpand. Een eventueel dakterras is niet mogelijk, de vooruitgeschoven positie in de straat en de leesbaarheid van het bestaande pand maakt een dakterras te dwingend aanwezig.

Zij kan instemmen met de detaillering, maar vraagt nog enkele aanpassingen afgestemd op de te verwachte wijzigingen van de dakopbouw.

De commissie vraagt om een steen afgestemd op het bestaande metselwerk wat betreft de kleur, textuur of bewerking en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg. Een steenachtige achtergevel in een witte kleurstelling is voorstelbaar. De commissie mist een duidelijke en volledige kleur- en materiaalstaat, waarin ook de specificaties van alle materialen zijn opgenomen en de kleuren voorzien zijn van een nummercodering.

8 Newtonplein 4A

20251008 B/2025-31128

Bouwen: het vergroten van de woning Newtonplein 4A door het maken van een dakopbouw en dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Het voorstel is gelegen op een tweelingpand dat onderdeel uitmaakt van een groter bouwblok binnen het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Valkenboskwartier. De architectuur is vergelijkbaar, waarschijnlijk betreft het hier een latere reconstructie van de oorspronkelijke gevel. Het tweelingpand vormt zo een zelfstandige eenheid, terwijl het tevens zeer verwant is aan de architectuur van het bouwblok dat stamt uit het begin van de twintigste eeuw. Om dit gegeven leesbaar te houden in het straatbeeld is het voorschild van het tweelingpand in het toekomstbeeld gedeeltelijk (tot de schoorsteen) omgezet naar de zijkanten met een zijdakschild. Het ritme, de maat en de architectonische uitwerking van de dakkapellen in het voorschild beoordeelt de commissie als passend.

De indeling van de achtergevel is afgestemd op de onderliggende gevelindeling. De afwerking in baksteen is conform de onderliggende gevel, met hetzelfde type en kleur steen, hetzelfde type en kleur voeg, en hetzelfde metselverband. De commissie stemt echter niet in met het grote formaat van de gekozen tegelpan, zij vraagt een kleiner type te kiezen en bij de uitwerking en detaillering daarvan ook de bijbehorende hulpstukken te gebruiken. Tevens vraagt zij een nokvorst in plaats van een lijst toe te passen. Een bruine of bruinrode kleurstelling is voorstelbaar, mits mat afgewerkt. De combinatie met de kleur van het zink is passend. De aansluiting van de dakkapel op de dakpannen middels een verholten goot dient bij de detaillering te worden toegevoegd.

9 Newtonplein 4A

20251008 B/2025-31128

Cultuurhistorie: het vergroten van de woning Newtonplein 4A door het maken van een dakopbouw en dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de gebiedsaanduiding 'Overige zone – Gemeentelijk beschermd stadsgezicht'.

Het voorstel is gelegen op een tweelingpand dat onderdeel uitmaakt van een groter bouwblok binnen het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Valkenboskwartier. De architectuur is vergelijkbaar, waarschijnlijk betreft het hier een latere reconstructie van de oorspronkelijke gevel. Het tweelingpand vormt zo een zelfstandige eenheid, terwijl het tevens zeer verwant is aan de architectuur van het bouwblok dat stamt uit het begin van de twintigste eeuw. Om dit gegeven leesbaar te houden in het straatbeeld is het voorschild van het tweelingpand in het toekomstbeeld gedeeltelijk (tot de schoorsteen) omgezet naar de zijkanten met een zijdakschild. Het ritme, de maat en de architectonische uitwerking van de dakkapellen in het voorschild beoordeelt de commissie als passend. De indeling van de achtergevel is afgestemd op de onderliggende gevelindeling. De afwerking in baksteen is conform de onderliggende gevel, met hetzelfde type en kleur steen, hetzelfde type en kleur voeg, en hetzelfde metselverband. De commissie stemt echter niet in met het grote formaat van de gekozen tegelpan, zij vraagt een kleiner type te kiezen en bij de uitwerking en detaillering daarvan ook de bijbehorende hulpstukken te gebruiken. Tevens vraagt zij een nokvorst in plaats van een lijst toe te passen. Een bruine of bruinrode kleurstelling is voorstelbaar, mits mat afgewerkt. De combinatie met de kleur van het zink is passend. De aansluiting van de dakkapel op de dakpannen middels een verholten goot dient bij de detaillering te worden toegevoegd.

10 Pippelingstraat 155

20251008 B/2025-26602

Bouwen: het vergroten van de woning Pippelingstraat 155 door het maken van een dakopbouw met dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Als eerste dakopbouw op dit architectonische ensemble is het voorliggende plan leidend voor toekomstige dakopbouwen op het blok. Het gevraagde toekomstbeeld is aangeleverd. De commissie vraagt daarbij als indicatie echter uit te gaan van gelijke dakkapellen, met een regelmatig ritme verspreid over het dakvlak, onafhankelijk van de onderliggende indeling. Aan de achterzijde vraagt de commissie een dakloggia toe te passen door de kap aan de achterzijde door te zetten, waarbij deze de lijn van het omgevingsplan volgt en de buitenruimte een uitsnijding vormt van het dakvlak. In deze situatie is ook de achterzijde van het pand vanaf de openbare ruimte volledig in het zicht.

De maat van de dakkapellen in het voor- en zijaanzicht is aangepast en akkoord. Wel komen de dakkapellen in het zijdakvlak te dicht op de hoekkepers, de commissie vraagt ze iets meer naar binnen te plaatsen. Het bovendetail van de dakkapel dient slanker te worden gedetailleerd, bijvoorbeeld door de lijst tussen het kozijn en het boeideel te laten vervallen. Een horizontaal detail van de aansluiting van de dakkapel op het dakvlak middels een verholten goot dient nog te worden toegevoegd. De aangegeven dakhelling is akkoord. Aan de bovenzijde is het dakvlak nu beëindigd met een nokvorst. Ook de overige detaillering en materiaal- en kleurkeuze is passend bij de architectuur.

Margien Oepts

Plv. voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag